

**TELEKOMÜNİKASYON
SEKTÖRÜNDE DÜZENLEMELERE
YÖNELİK GELİŞMELER BÜLTENİ**

**Sektörel Araştırma ve Stratejiler
Dairesi Başkanlığı**

Ağustos 2010
SAYI-32

İngiltere Genişbant Programı

İngiltere’de yeni hükümet tarafından açıklanan revize edilmiş genişbant hedeflerinin ardından, İş Dünyası, Yenilik ve Yetenek Bakanlığı Genişbant İngiltere programını açıkladı. Programın hedefleri şu şekilde sıralanmaktadır:

- 2012’den 2015 yılına ertelenen 2 Mbps genişbant evrensel hizmet yükümlülüğünü karşılamak üzere kısıtlı kamu fonlarının verimli bir şekilde kullanılması,
- Süper hızlı genişbant gibi yüksek hızlı bağlantı penetrasyonlarının artırılması (süper hızlı genişbant için spesifik bir hız belirlenmemiş olmakla birlikte minimum 20 Mbps olması beklenmektedir) ;
- Yüksek hızlı genişbant hizmeti sunumunda maliyetleri düşürebilmek için kamu genişbant şebekelerinin yeniden kullanılmasının sağlanması ve
- Hükümetin genişbant hedeflerinin gerçekleştirilmesi için tüm kamu sektörünün ve ilgili kesimlerin işbirliği içinde çalışması.

Bu çerçevede yeni hükümet 244 milyon avro değerindeki kamu fonunun evrensel hizmet yükümlülüğünü yerine getirmede kullanılabileceğini ancak bu rakamın Ekim 2010’da açıklanacak kamu sektörü harcamalarının ardından azaltılabileceğini açıklamıştır. Hükümet tarafından ayrılan 244 milyon avro değerindeki bütçe, BT’nin İngiltere’deki hanelerin %40’ına fiber sunma hedefi için ayırdığı 1,8 milyar avro ile karşılaştırıldığında oldukça cüzi kalmaktadır.

Pazar Analizi (5/2007) – Ulusal Kamuoyu Görüşlerinin Alınması

Ofcom Mart 2010'da kamuoyu görüşlerini aldığı toptan sabit genişbant pazarı ile ilgili tekrar kamuoyu görüşlerine başvurmuştur. Pazar analizinin bu versiyonu coğrafi pazar tanımları, Orange'ın BT ile toptan genişbant erişim hizmeti alımı konusundaki anlaşması ve operatörlerin en son genişbant gelişim planları üzerine odaklanılmaktadır. Görüş alma süreci 1 Ekim 2010'a kadar devam edecektir. Daha detaylı pazar analizi yapılmasının en önemli nedeni olarak BT'nin sunduğu toptan sabit genişbant hizmetlerinin deregülasyonu görülmektedir.

İngiltere Genişbant Hızları

Ofcom tarafından araştırma şirketi Research'e yaptırılan araştırma sonuçlarına göre son bir yıl içerisinde İngiltere'de hanelerdeki ortalama sabit genişbant hızının %25 oranında artarak 4.1 Mbps'den 5.2 Mbps'e yükseldiği ortaya çıkmıştır. İSS'lerin yüksek hızlı genişbant paketleri sunmaları ve kablo genişbant hizmet sağlayıcılarının DSL'e göre daha hızlı hizmet sunması sonucunda genişbant hızlarının arttığı düşünülmektedir.

Tablo – Genişbant Hızları

Erişim Şebekesi	Açıklanan hız	Ulaşılan gerçek hız
DSL	8/10 Mbps'e kadar	3.3 Mbps
	20/24 Mbps'e kadar	6.5 Mbps
Kablo	8/10 Mbps'e kadar	8.7 Mbps
	20/24 Mbps'e kadar	15.7 Mbps

Kaynak: Ofcom

Diğer taraftan, bakır hattın uzunluğu ve kalitesi gibi teknik hususlar ve yoğun zamanlarda şebekede oluşan tıkanıklıklar nedeniyle işletmeciler tarafından reklamlarda açıklanan hızlar ile ulaşılan gerçek hızlar arasında ciddi farklar oluşabilmektedir. Bu nedenle Ofcom genişbant hızları konusundaki gönüllü uygulama esaslarını güçlendirerek internet servis sağlayıcılarının sundukları hızlarla ilgili tüketicileri doğru bir şekilde bilgilendirmelerini sağlamaya çalışmaktadır.

Ofcom 2010 İletişim Pazarı Raporunu Yayımladı

Ofcom 2009 yılında iletişim pazarında meydana gelen gelişmeleri inceleyen raporunu yayımladı. Raporda öne çıkan konular aşağıda sıralanmaktadır:

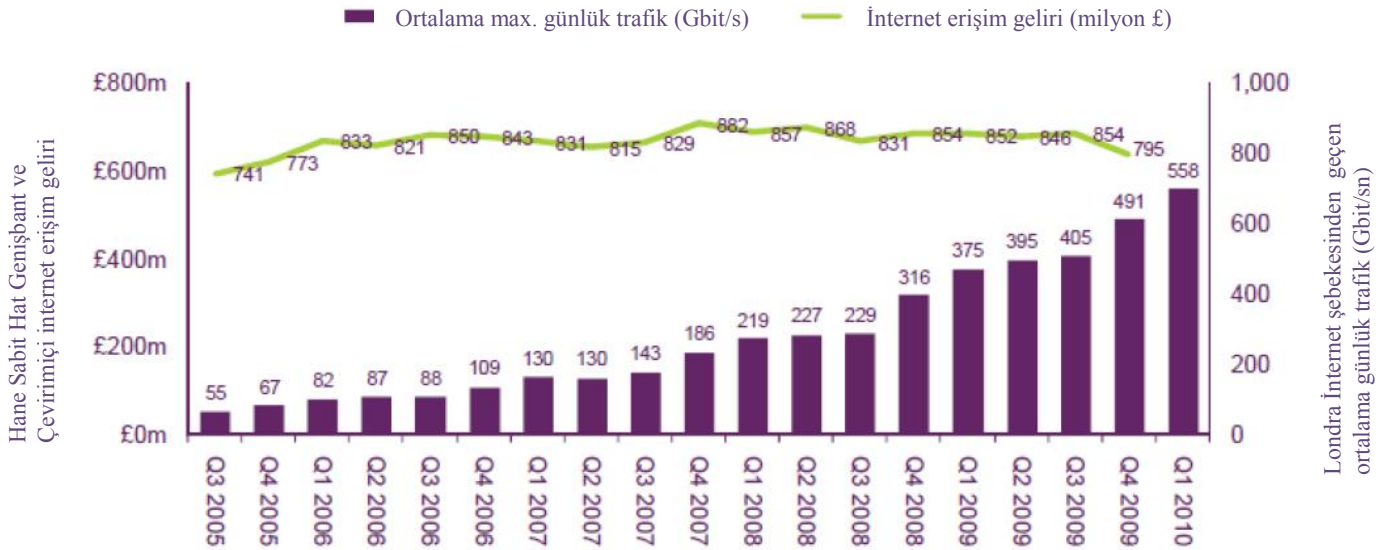
- 1992 yılında başlanan veri toplama süreci boyunca ilk defa 2009 yılında perakende gelirlerde düşüş yaşanmış, 2008 yılında 31.2 milyar Sterlin olan gelir, %2,6'lık bir düşüşle 30,4 milyar Sterline olarak gerçekleşmiştir.

Gelir (Milyar £)

Kaynak: Ofcom

- Sabit hat bağlantılarda BTnin payı ilk defa %60'ın altına düşmüştür.
- İngiltere'de yaşayan hanelerin yarısı tek bir iletişim sağlayıcıdan iki ya da daha fazla hizmet içeren paket hizmetler satın almıştır. Bu durum hanelerin iletişim hizmetleri harcamalarında azalma sağlamıştır.
- Bununla birlikte paket hizmet satın alan kullanıcılar daha sonra hizmet sağlayıcılarını değiştirmek istediklerinde sorunlarla karşılaşmışlardır.
- 2008 yılında toplam trafiğin %42'sini oluşturan mobil trafiğin payı 2009 yılında %46'ya yükselmiştir.
- Toplam genişbant penetrasyonu (sabit ve mobil) %71'e ulaşırken İngiltere'de yaşayan yetişkinlerin %17'si internete ihtiyaçları olmadıklarını, bilgisayar kullanmayı bilmediklerini ya da kullanmak için çok yaşlı olduklarını belirtmişlerdir.
- Yetişkinlerin %15'i mobil genişbant kullanmaktadır (bir USB Modem ya da dongle kullanarak, akıllı telefonlar hariç). Mobil genişbant kullanıcılarının yarıdan fazlası internet erişimi için sadece mobil genişbant kullanmaktadır.
- Aşağıdaki şekilde belirtildiği üzere sabit hat veri hacimleri artmaya devam ederken, elde edilen gelirden düşüş yaşanmaktadır.

Kaynak: Ofcom

ALMANYA

BNetzA'nın 4/2007 ve 5/2007 Pazarlarına İlişkin Yeni Analizleri

Almanya düzenleyici otoritesi BNetzA, Avrupa Komisyonuna;

- Toptan seviyede fiziksel şebeke altyapısına erişim pazarına (4/2007) ilişkin üçüncü tur analizi ve
- Toptan seviyede genişbant erişim pazarına (5/2007) ilişkin ikinci tur analizini bildirmiştir.

Aşağıdaki tablo söz konusu pazar analizlerinde Deutsche Telekom (DT)'un yükümlü tutulduğu konular ile ilgili gelişmelere yer verilmektedir.

Tablo: 4/2007 ve 5/2007 pazarlarıyla ilgili süreçler

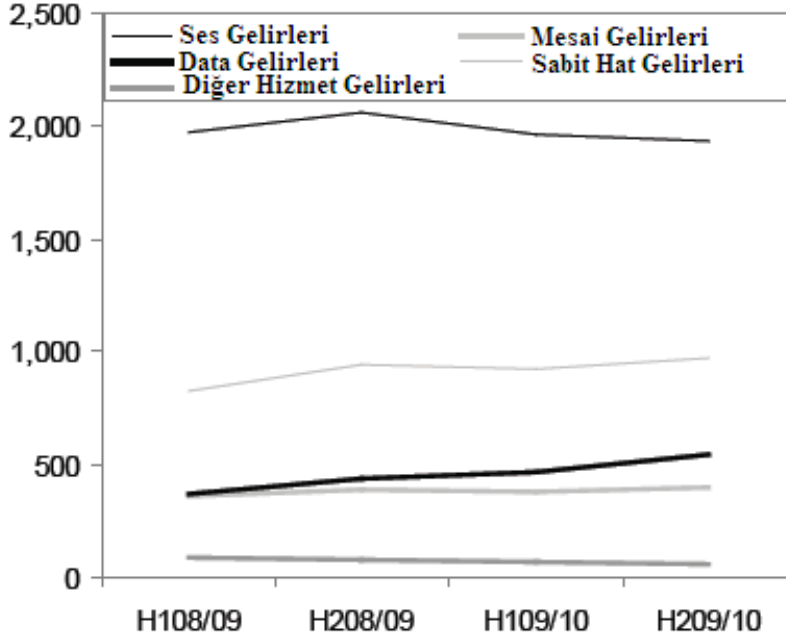
	Birinci Danışma Süreci	İkinci Danışma Süreci	Komisyona bildirim	Önceki pazar analiziyle temel farklılık
4/2007 Pazarı Pazar tanımı ve EPG değerlendirmesi	4 Kasım-4 Aralık 2009	5 Mayıs-2 Haziran 2010	19 Ağustos-19 Eylül 2010	Fiberde ayrıştırılmış erişim, pazar tanımında yer almaktadır. EPG olarak DT'ye dair bir değişiklik bulunmamaktadır.
4/2007 Pazarı Düzenleme	Düzenleme yükümlülüğüne ilişkin herhangi bir taslak karar henüz yayımlanmamıştır.			
5/2007 Pazarı Pazar tanımı ve EPG değerlendirmesi	21 Ekim-23 Kasım 2009	5 Mayıs-19 Mayıs 2010	4 Ağustos-4 Eylül 2010	Fiber üzerinden veri akış erişimi her iki altpazarın pazar tanımında da yer almaktadır. EPG olarak DT'ye dair bir değişiklik bulunmamaktadır.

5/2007 Pazarı Düzenleme	21 Ekim-23 Kasım 2009	5 Mayıs- 19 Mayıs 2010	4 Ağustos-4 Eylül 2010	Sonuçlar fiber şebekeye de uygulanmıştır, Özellikle saha dolabına kadar fiber (FTTC)+VDSL şebeke 50 şehirde DT tarafından oluşturulacak ve DT'nin gelecek eve kadar fiber (FTTH) şebekeleri için sağlanacaktır. 3. Katmanda veri akış erişim fiyatları BNetzA'nın ön onayına bağlı olurken, maliyete dayalı yöntemle belirlenecektir.
------------------------------------	--------------------------	------------------------------	---------------------------	--

Vodafone, Almanya'da LTE şebekesini genişletiyor.

Vodafone Almanya, genişbant kapsamı yetersiz olan kırsal bölgelerde yüksek hızda interneti yaygınlaştırmayı amaçlamaktadır. Şirket, daha çok hizmet sağlanamayan bölgelere yaymayı düşündüğü LTE şebekesi için Huawei Technologies ve Ericsson tedarikçilerini seçmiştir.

Vodafone, 2010 Eylül sonunda genişletmeye başlamayı düşündüğü LTE şebekesi için 2011 sonunda LTE teknolojisine sahip 1500 baz istasyonu kurmayı planlamaktadır. 2011 Nisan ayında gerçekleşecek olan spektrum satışında 800 MHz bandına sahip olan üç işletmeciden biri olan Vodafone için söz konusu frekans LTE şebekesinin kırsal kesime yaygınlaştırılması için müsait görülmektedir.

Şekil: 6 Aylık Dönemlerde Vodafone Almanya'nın Hizmet Gelirleri, milyon sterlin

Geniş ve zengin nüfusa sahip Almanya pazarı, gelişmiş data hizmetleri sunan işletmecilerin büyümesi için uygun imkanlar sağlamaktadır. Vodafone'un finansal göstergelerinin ele alındığı şekilde görüleceği üzere; son beş çeyrek dönemde Almanya'daki data hizmetleri gelirleri diğer bütün hizmetlere göre çok daha hızlı artmıştır. Söz konusu eğilimin devam edeceği ifade edilmektedir.

900 MHz Bandının Yeniden Düzenlenmesine İlişkin Kamuoyu Görüşü

BNetzA 11 Ekim 2010 tarihine kadar, 900 MHz spektrum bandının yeniden düzenlenmesine ilişkin kamuoyu görüşü almaktadır. BNetzA rekabetçi duruma yönelik 14 genel soru sormaktadır ancak henüz bir sonuç önermemiştir.

Söz konusu çalışma GSM Direktifi'nin 1(2) başlığından hareketle oluşturulmaktadır: *"Üye Ülkeler, bu Direktifi uygularken, 900 MHz bandının rekabet eden mobil*

işletmecilere tahsisinin ilgili rekabetçi ve orantılı piyasayı bozabileceği olasılığını incelemelidir. Üye ülkeler söz konusu durumu 2002/20/EC Direktifinin 14. Başlığını (Yetkilendirme Direktifi) dikkate alarak incelemelidir....”

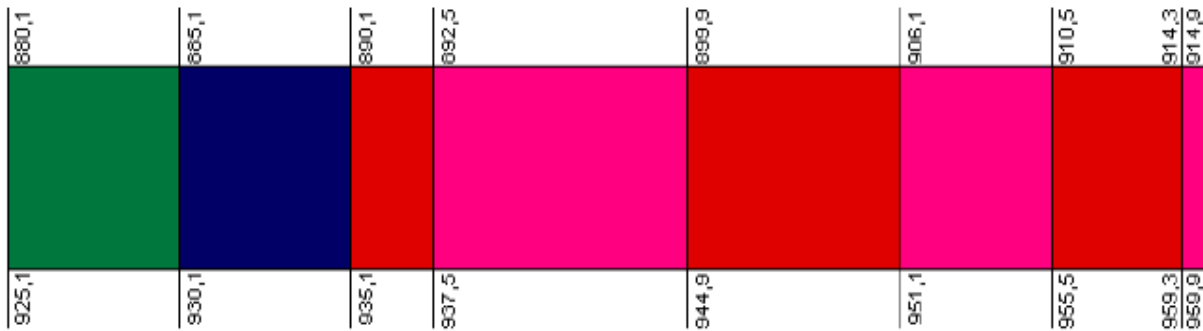
GSM Direktifi'nde gerçekleştirilen değişlikle, özellikle GSM için 900 MHz bandının kullanımındaki kısıtlamalar kaldırılmıştır. Komisyon'un 2009/766/EC kararı, üye ülkeleri 9 Mayıs 2011 tarihi itibariyle 900 MHz ve 1800 MHz bantlarının GSM ve UMTS için açılması konusunda yükümlü kılmıştır.

Almanya söz konusu süreçte oldukça ileridedir. Mobil şebekeleri ilgilendiren tüm bantlar teknolojiden bağımsız kullanım için tahsis edilmiş durumdadır.

900 MHz Bandının Bölünmesi

900 MHz bandının bölünmesi problem teşkil etmektedir. GSM'de kullanılan mevcut spektrum tahsisinde 200kHz'lik kanallar kullanılmaktadır. UMTS veya LTE'de ise birbirine komşu 5MHz'lik bloklar gerekmektedir. Aşağıdaki şekil mevcut spektrum tahsisini göstermektedir. (yeşil: E-Plus, Mavi: O2, Kırmızı: Vodafone, Macenta: T-Mobile)

şekil: Mevcut 900 MHz bandının tahsisi

Kaynak: BNetzA

1 GHz'in Altında Asimetrik Spektrum Dağılımı

Almanya'da dört mobil şebeke işletmecisinin farklı miktarlarda 1GHz'in altında spektrum işletmeleri sorun yaratmaktadır. Nisan ve Mayıs 2010'da gerçekleştirilen büyük spektrum satışı bu asimetriği artırmıştır, çünkü E-Plus 800 MHz bandından spektrum alamamıştır. T-Mobile'ın ve Vodafone'un 800 MHz ve 900 MHz bandında 2x22,4 MHz'lik spektrumu bulunurken, O2'nin sadece 2x15 ve E-Plus'ın 2x5 MHz spektrumu bulunmaktadır.

Bu muhtemel durum, spektrum satışından önce tahmin edilmekteydi. E-Plus ve O2, BNetzA'nın en yüksek fiyat kuralına yönelik şikâyet talebinde bulunmuştur. Bununla birlikte; Avrupa Komisyonu sürece müdahil olmuş, BNetzA'nın spektrum satışından önce rekabetçi ortamı analiz etmesi teminatına binaen, Komisyon müdahale etmemiştir.

Spektrum Düzenlemesine İlişkin Aşamalar

BNetzA'nın kamuoyu görüşünde oldukça genel sorular sorması, düzenleyicinin süreçle ilgili hedeflediği yolun net olarak oluşmadığını göstermektedir.

T-Mobile ve Vodafone'un; aktif olarak GSM için 900MHz bandını kullanmaları ve LTE'yi yaygınlaştırmak için mevcut 800MHz bandına sahip olmalarından ötürü, süreçle ilgili hızlı çözüm için baskı yapmaları muhtemel görünmemektedir.

Bununla birlikte; BNetzA'nın sorularından bir tanesi de; mevcut GSM lisanslarının sona erdiği süre olan 2016'dan önce müdahalenin gerekli ve orantılı olup olmayacağıdır.

Ulusal Genişbant Planının İlk Aşaması

Fransız hşkşmeti ulusal genişbant planı kapsamında seyrek nşfuslu bşlgelerde eve kadar fiber dşşemek ve bştşn Fransa'da genişbant erişimini sağlamak için mevcut şebekeleri geliştirmek veya alternatif şşşmler kullanmak için 2 milyar Avro şdenek ayırmayı planladığı ilk aşamasını başlatmıştır.

Planın ilk aşaması iki bşlşmden oluşmaktadır:

- Seyrek nşfuslu bşlgelerde şebekeyi yaygınlaştırmak için pilot projeler başlatmak: Fransa hşkşmeti kamu otoriteleri tarafından bir şebeke işletmecisi ve en az ũlke çapında iki hizmet sağlayıcı ile birlikte olmak ũzere yapılacak projelere 500.000 Avro ayırmayı planlamaktadır. Her deneme en az 300 son kullanıcıyı kapsamalı ve 6-9 ay içinde tamamlanmalıdır. Teklifler Sanayi Bakanlığı'na 5 Ekim 2010 tarihine kadar gşnderilmelidir.
- Bştşn kamu otoriteleri ve şebeke işletmecilerini 2015 yılına kadar planladıkları yeni nesil erişim projelerini 31 Ocak 2011 tarihine kadar Hşkşmete bildirme yřkřmlřlřęř getirmektedir. Bu sayede hşkşmet hangi alanlarda hşkşmet yardımının gerektiğini tespit edebilecektir.

Hşkşmet yeni nesil erişim projelerine ayrılan parayı 2011 yılının ilk yarısında şdemeyi planlamaktadır. Hşkşmet yardımı ilgili alanın karlılık seviyesine gşre (şzel işletmecilerin yatırım yapıp yapmama durumuna gşre) değişmektedir.

4/2007 ve 5/2007 Pazarlarının Analizi – Kamuoyu Görüşü Alınması

Fransız düzenleyici kurumu ARCEP 13 Eylül 2010 tarihine kadar aşağıdaki toptan pazarlar için üçüncü tur pazar analizi taslak kararlarına ilişkin kamuoyu görüşü almaya başladı:

- Toptan seviyede (fiziksel) şebekeye altyapı erişimi, paylaşımlı veya tam erişim, (pazar 4/2007);
- Toptan seviyede genişbant erişimi (pazar 5/2007).

ARCEP FranceTelekom'u her iki pazarda da EPG ilan etmeyi düşünmektedir.

a) Pazar 4/2007

ARCEP mevcut bakır şebeke erişimi ve FT'nin altyapısına (kanallara) erişimle ilgili mevcut yükümlülükleri taşımayı önermektedir. Bununla birlikte ARCEP mevcut kanal erişimine ilişkin yükümlülükleri hava altyapısına da (FT'nin binaların duvarlarına yerleştirdiği dış ekipmanlar gibi) genişletmeyi önermektedir. ARCEP'e göre bu tamamlayıcı hava ekipmanlarına erişim yeni nesil erişim için önemlidir. Kanallar yüksek nüfuslu yerlerde bulunmakta fakat hava ekipmanları daha çok seyrek nüfuslu yerlerde kullanılmaktadır.

b) Pazar 5/2007

Yerel ağın paylaşıma açılması ücretleri ile toptan genişbant erişim hizmetleri arasında herhangi bir fiyat sıkıştırmasını önlemeye yönelik kaçınmak için yükümlülükler hariç olmak üzere ARCEP mevcut yükümlülük kümesini bakır erişim şebekesi ile sınırlı tutmayı düşünmektedir.

ARCEP'e göre öncül olarak fiyat sıkıştırmasının yasaklanması alternatif şebeke işletmecilerinin teşvik edilmesi amacına hizmet etmemektedir. Yine ARCEP'e göre yerel

ağın paylaşımına açılması ile toptan genişbant erişimi arasındaki fiyat farkı artık alternatif işletmecilerin YAPA yatırımı konusunda karar kriteri olmaktan çıkmıştır. Bunun yerine alternatif işletmeciler belirli bir bölgede YAPA maliyetinden ziyade o bölgede perakende olarak elde edebileceği gelire daha çok önem vermektedir. Alternatif işletmeciler için YAPA toptan genişbant erişimine göre daha fazla hizmet sunabilme imkanı (yüksek kalitede üçlü oyun gibi) sağlamaktadır.

Toptan SMS Sonlandırma Pazarı Analizi – Nihai Karar

ARCEP toptan SMS sonlandırma pazarı ile ilgili düzenlemeleri Ekim 2013 tarihine erteleme kararı almıştır. Bu karar:

- Toptan SMS sonlandırma hizmetleri düzenlemelerini sabit işletmeciler, İSS'ler ve SMS toplayıcıları kapsayacak şekilde genişletmektedir. Mevcut durumda sadece mobilden mobile SMS sonlandırma düzenlenmektedir.
- Mobil işletmeciler için 2012 Temmuz ayından itibaren mobil şebekelerden başlayan SMS'lerde 1 Avro sente ulaşacak şekilde daha sıkı bir tavan fiyat getirmektedir.
- Ayrım gözetmeme ilkesine "karşılıklılık şartı" (reciprocity clause) getirmektedir. Bu şart Fransız mobil işletmecilere yabancı işletmecilere - eğer karşı taraf da aynı fiyatı kendi şebekesi için uygulamazsa - düzenlenmiş fiyatları uygulamama izni vermektedir. Bu durumda her iki taraf için de ticari olarak müzakere edilen fiyat geçerlidir.

Avrupa Komisyonu bu karşılıklılık hükmüne Fransa'daki mobil işletmeciler ile AB üyesi diğer ülkelerdeki mobil işletmeciler arasında ayrım yaratabileceği için karşı çıkmaktadır. Fakat ARCEP bu hükme nihai kararda da yer vermiştir.

ARCEP Mobil Hizmetlerde Perakende Fiyat Endeksi İçin Kamuoyu Görüşü Almaktadır

ARCEP mobil iletişim hizmetlerinde perakende fiyat endeksini 27 Eylül 2010 tarihine kadar kamuoyu görüşüne açmıştır. Amaç mobil pazardaki perakende fiyatların zaman ve rekabet gelişimi kapsamında gösterdiği değişimin analiz edilmesidir. Endeksler farklı tüketici profilleri için (çok kullanan, az kullanan vs) aylık fiyat değişimini göstermelidir ve her bir profil için ağırlıklandırılmış küresel bir indeks içermelidir.

ARCEP yöntemi mobil işletmeciler ve sanal mobil operatörlerle tartışarak ve diğer düzenleyici kurumlar (Ofcom, İngiltere), tüketici organizasyonları (UFC), danışmanlar (Teligen vs) gibi tarafların benzer uygulamalarını da göz önünde bulundurarak belirlemiştir. ARCEP aynı zamanda tüketicilerin seçenekler arasından (2009 sonunda 800 farklı seçenek) seçim yapmasına yardımcı olmak için online bir araç kullanabilmektedir. Hâlihazırda hizmet karşılaştırma amacıyla faaliyet gösteren bazı özel teşebbüsler bulunmakta fakat bu işletmeciler fazla rağbet görmemektedir.

Tüketicinin Korunması

ARCEP Fransa Parlamentosuna 2008 yılında telekom hizmetlerindeki sözleşme şartları ve iptal işlemleri için oluşturulan tüketiciyi koruma hükümlerine („*Loi Chatel*”) uygunluğun değerlendirildiği bir rapor sunmuştur. ARCEP özellikle mobil pazarda bu hükümlerin işletmeciler tarafından tamamen uygulanmadığını düşünmektedir.

a) Sözleşme süresi

Kanuna göre perakende hizmetler için sözleşme süresi iki yılı geçmemektedir. Eğer sözleşme bir yıldan daha uzunsa, hizmet sağlayıcı benzer bir öneriyi en fazla bir yıllık süre için önerebilir. Böyle bir durumda bir yıllık ücret daha yüksek olabilir fakat toplam

şartlarda bir orantısızlık bulunmaması gerekmektedir.

ARCEP'e göre bütün mobil işletmeciler iki yıllık sözleşmelerinin yerine 1 yıllık bir öneri getirmiş olsa da genellikle uzun dönemli seçeneklere daha fazla önem vermektedir. Bir yıllık tekliflerde fiyat genellikle biraz daha yüksek olmakta ve şeffaf olmayan bir yöntemle hesaplanmaktadır.

Fakat ARCEP kanunda belirlenen koşullar ile mevcut şartların uyumsuz olduğunu söylemenin zor olduğu sonucuna varmıştır.

b) Sözleşmenin Feshi

Kanun tüketicilere bir yılın sonunda kalan sözleşme ücretlerinin (örneğin eğer tüketici iki yıllık bir sözleşmeyi birinci yılın sonunda iptal etmek isterse 3 aylık sözleşme ücretini ödemek zorundadır gibi) en fazla %25'i kadar bir ceza ile sözleşmeyi iptal etme yetkisi vermektedir.

Bu hükümler resmi olarak mobil abone sözleşmelerine uygulansa da ARCEP bunun pratikte böyle olmadığını belirtmiştir.

c) İptal ücretleri

İşletmeciler iptal işlemi için gerçek maliyetlerle sınırlı iptal ücreti (kalan sözleşme ücretlerine ek olarak) talep edebilirler.

ARCEP internet erişim sağlayıcıların bu miktara uymadığını mobil işletmecilerin ise böyle bir ücret talep etmediğini belirtmiştir.

d) ARCEP'in önerileri

ARCEP 2008 yılındaki kanunlarla konulan hükümleri güçlendirmek maksadıyla bazı ölçütler önermiştir:

- Aylık faturalarda o ayda yapılan iptallerin hangi ücrete tabi olacağını belirtmesi.
- Kanunda bir yıllık bir sözleşmenin süresinden önce iptal edilme şartlarının tanımlanması gerekmektedir (hâlihazırda daha uzun süreli sözleşmeler için tanımlanmıştır).
- Ücreti ödenmiş bir mobil cihazın kilidinin açılması için sözleşmenin altıncı ayından itibaren faturalarda bir şifrenin otomatik olarak yer alması gerekmektedir. Cihazların kilidinin açılması süreci kolayca erişilebilir ve kullanımı kolay olmalıdır.

ARCEP 800 MHz ve 2.6 GHz Bandı İçin Kamuoyu Görüşü Almaktadır.

ARCEP 800 MHz ve 2.6 GHz bandının mobil genişbant için tahsis edilmesinin şartlarına ilişkin 13 Eylül 2010 tarihine kadar kamuoyu görüşü başlatmıştır.

ARCEP her banttaki spektrumun belirli amaçlar için kullanılmasını sağlayacak iki farklı prosedür tanımlama eğilimindedir:

- Kapsama ve hane penetrasyonu anlamında optimal yayılma özelliği sebebiyle 800 MHz bandının üst bölümlerindeki kısıtlı spektrum ülke çapında genişbant kapsamı için kullanılmalıdır.
- 2.6 GHz bandındaki spektrumun şehir merkezlerindeki mobil genişbant kapasitesinin artırılması için kullanılması amaçlanmaktadır.

2002 yılındaki devlet yardımı – Komisyon Yüksek Mahkemenin Fransa'yı aklayan kararına karşı çıktı

Basında çıkan haberlere göre Avrupa Komisyonu Yüksek Mahkemenin Fransa Hükümeti tarafından 2002 yılında France Telekom'a önerdiği 9 milyar Avro'luk kredinin devlet yardımı kapsamında olmadığı yönündeki kararına karşı çıkmaktadır.

Komasyon Avrupa Adalet Divanı'na 2010 yılı Ağustos ayında bir başvuru yapmıştır.

Genel Mahkeme tarafından 2010 Mayıs ayında önerilen kredinin finansal bir avantaj oluşturduğunu fakat kamu kaynaklarının transferi anlamına gelmediği bu yüzden de devlet yardımı kapsamına girmediği belirtilmiştir.

İtalya'da Mobil Operatör H3G'nin Düzenlenen Çağrı Sonlandırma Ücretlerine Geçici Yürütmeyi Durdurma Kararı Verildi

İtalya'da yüksek mahkeme (Danıştay) düzenleyici kurum (Agcom) tarafından H3G şirketine yönelik olarak 26 Kasım 2008 tarihinde alınan ve 1.7.2009 – 1.7.2012 arasında mobil çağrı sonlandırma ücretlerinde geçiş patikası öngören kararın yürütmesini durdurdu. Bu durum itibariyle, H3G Temmuz 2010 tarihinden sonra uygulamak zorunda olduğu 9 eurosent yerine 11 eurosent uygulamasına devam edecektir.

H3G'nin konuyla ilgili olarak yaptığı ilk başvuru 18.7.2010 tarihinde şirket aleyhine sonuçlanmış, ancak ikinci başvuru 30.7.2010 tarihinde yürütmeyi durdurma kararını getirmiştir. Mahkeme kararı gerekçesinde, düzenleyici kararın ilgili şirketin maliyet yapısına uymadığı gibi finansal hususlara değinilmiştir. Aşağıdaki tabloda düzenleyici kurumun hazırladığı geçiş süreci verilmektedir.

Tablo- Mobil çağrı sonlandırma geçiş patikası (Euro/sent)

Tarih	TIM ve Vodafone	Wind	H3G
07/09-07/10	7,7	8,7	11
07/10-07/11	6,6	7,2	9
07/11-07/12	5,3	5,3	6,3
07/12-	4,5	4,5	4,5

İtalya Düzenleyici Kurumu (Agcom) Telekom Italia (TI)'nın Evrensel Hizmet Kapsamında Verdiği Hizmetlerle İlgili Hizmet Kalitesi Kriterlerinde Düzenleme Yaptı.

Agcom 2010 yılında geçerli olacak ve Telekom Italia'nın evrensel hizmetlerine ilişkin hizmet kalitesi parametrelerinde düzenlemeye gitmiştir. Bu kapsamda Agcom uluslararası düzeyde karşılaştırmaların yapılmasına olanak sağlayacak hizmet kalitesi ölçütlerinin kullanılmasını sağlayacaktır. Hizmet kalitesi karşılaştırmaları için; her hat için hata oranı, hata tamir süresi, ilk hat bağlanma süresi, operatör ve müşteri hizmetleri için bağlanma süreleri, fatura şikayet ve hatalı faturalama oranları ve çalışan ankesörlü telefon sayıları kullanılacak ve bu kriterler belirli ağırlıklandırmayla bir global hizmet kalitesi indikatörünün hesaplanmasına katılacaktır.

Diğer taraftan TI 2010 hizmet kalitesi standartları da yayımlanmış olup, bunlar aşağıdaki tabloda verilmektedir.

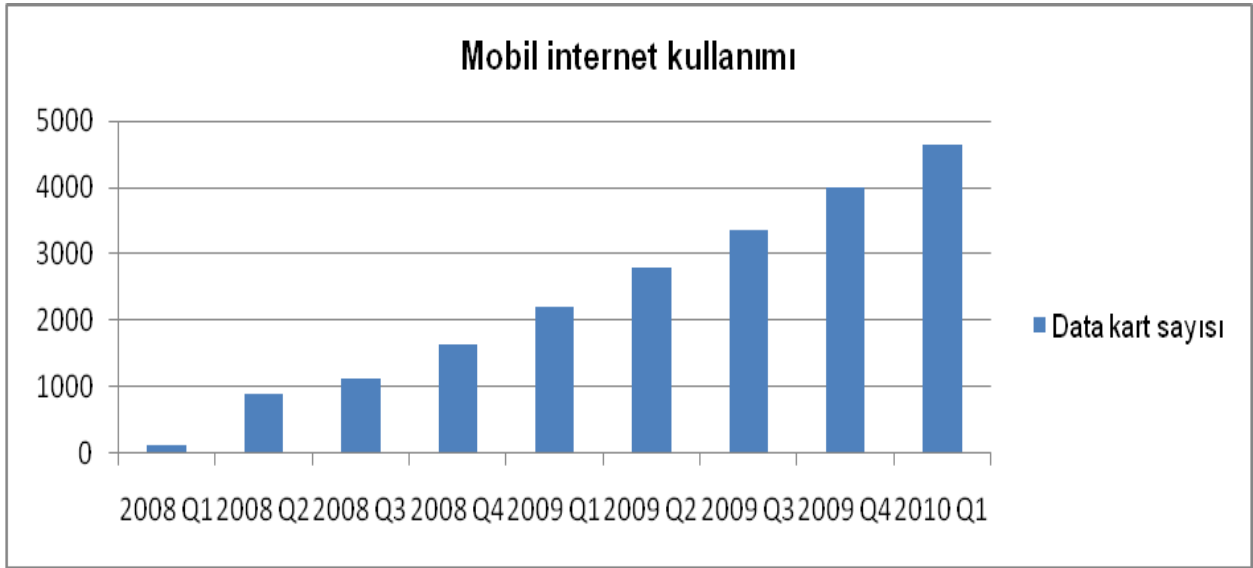
Tablo- TI hizmet kalitesi ölçütleri

Ölçütler	Hedef
İlk bağlantı için süre	% 96'sı sözleşme süresinde % 95'i 14 gün içerisinde % 99'u 32 gün içerisinde
Her hat için hata oranı	% 12,9
Hata onarma süresi	% 80'i 47 saatte % 95'i 125 saatte % 92'si sözleşmede belirtilen sürede
Operatöre (makine dışında) bağlanma süresi	5 saniye (ortalama) % 92'si 20 saniye altında
Şikayete konu fatura oranı	% 2,7
Hatalı fatura oranı	% 0,5
Çalışır ankesörlü telefon oranı	% 96

Düzenleyici kurum tüketicileri koruyucu ve mobil piyasalarda şeffaflığı artırıcı önlemler alıyor.

Agcom, İtalya'da kullanıcıların bazı mobil hizmetleri kullanarak farkında olmadan harcama seviyelerini artırma ihtimaline karşı, ilgili piyasada şeffaflığı artırıcı önlemler almıştır. Bu kapsamda, operatörler kullanıcı harcamaları belirli limitlerin üzerine çıktığında, bu kullanıcıları uyarıcı bir takım tedbirler almak zorunda kalacaklardır. Bu husus özellikle limit aşımı sorununun yaşandığı mobil internet kullanıcılarının bilgilendirilmesi amacını taşımaktadır. Aşağıdaki Şekilde ilgili piyasada mobil internet kullanımının giderek artmakta olduğunu göstermektedir.

Şekil - Mobil internet kullanımı- aktif data kart kullanımı sayısı

Yukarıdaki Şekilden de görüleceği gibi, piyasada kullanıcılar data kart gibi yeni uygulamalar yoluyla mobil internetten yararlanmayı, giderek artan oranda, tercih etmekte ve bu süreçte bazı kotalara bağlı olarak hizmet alan kullanıcıların da bu kota aşımalarına gelirken uyarılmaları, istenmeyen harcamaların önlenmesi açısından fayda sağlamaktadır.

Numaralandırma Planında Değişiklik

İrlanda düzenleyici kurumu Comreg, tüketici menfaatlerinin daha iyi korunabilmesi amacıyla numara planını ve telefon numaralarının kullanımına ilişkin kuralları içeren ulusal numara sözleşmesinde değişiklik yapılmasını planlamaktadır. Bunun için bir görüş alma süreci başlatılmış bulunmaktadır.

Ulusal numara sözleşmesi, telefon numaralarının kullanımına ilişkin hak ve yükümlülükleri tanımlamaktadır. Telefon işletmecilerinin çağrıları son kullanıcılara yönlendirmelerini sağlamak üzere numara kullanım çerçevesini ortaya koyan bu sözleşme aynı zamanda, tarifelere de kullanılan numaraya bağlı olarak üst sınırlar getirebilmektedir.

Ele alınan değişiklik önerisinde aşağıda sıralanan numara grupları için uygulanacak tarife sınırlarının gözden geçirilmesini ve özellikle mobilden yapılan çağrılarda uygulanacak kurallara açıklık kazandırılması hedeflenmektedir:

- 1850 ile başlayan numaralar: Sabit ücret, maliyet paylaşımlı hizmetler
- 1890 ile başlayan numaralar: Zamana bağlı ücret, maliyet paylaşımlı hizmetler
- 0818 ile başlayan numaralar: Evrensel erişim hizmetleri
- 0700 ile başlayan numaralar: Kişisel numaralandırma hizmetleri
- 076 ile başlayan numaralar: VoIP ve göçebe hizmetler

Bunun dışında sözleşmenin son yıllardaki yasal ve teknolojik gelişmeler ışığında baştan sona gözden geçirilmesi ve iyileştirilmesi hedeflenmektedir.

Eircom'un Hesap Ayrımı ve Maliyet Muhasebesi Yükümlülüğü Gözden Geçirildi

İrlanda'da yapılan bir dizi pazar analizi sonucunda, yerleşik işletmeci Eircom'un, birçok piyasada etkin piyasa gücü (EPG)'ne sahip olduğu belirlenmiş bulunmaktadır. Bu piyasalar arasında, "toptan fiziksel şebeke altyapılarına erişim", "kiralık hatların toptan sonlandırma kısmı", "toptan sabit çağrı sonlandırma", "toptan çağrı başlatma ve transit hizmetler", "toptan genişbant erişim" ve "perakende sabit darbant erişim" piyasaları sayılmaktadır. Bu piyasalarda Eircom'a hesap ayrımı ve maliyet muhasebesi yükümlülüğü getirilmiştir. Bu yükümlülüğün ilk uygulamasının 10 yıl önce başlatıldığı görülmektedir. Aradan geçen zamanın uzunluğu ve diğer gelişmeler, geçen süre zarfında hem Comreg'in hem Eircom'un muhasebe sistemi hakkındaki tecrübeleri, bazı pazar analizlerinin tamamlanmış olması, Avrupa Komisyonunun düzenleme çerçevesinin gözden geçirme çalışmalarının ulusal düzenlemeleri değiştirmiş olması gibi nedenlerle hesap ayrımı ve maliyet muhasebesi düzenlemelerinin güncellenmesi ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Yürütülen çalışmaların ardından, kamuyu görüşünün de alınması ile gözden geçirme süreci tamamlanarak gerekli düzenlemeler karara bağlanmıştır.

Yeni düzenlenmeler ile Eircom'un hesap ayrımı ve maliyet muhasebesi yapısında esas olarak aşağıdaki konularda değişiklikler yapılmaktadır:

- i) Piyasa tabanlı raporlamaya geçiş (pazar seviyesinde ayrı hesaplar)
- ii) Bilgilerin sunulması, yayımlanması ve denetlenmesi (hesapların bağımsız kuruluşlarca denetlenmesi ve şeffaflığın sağlanması)
- iii) Transfer ücretlerinin nasıl raporlanacağı (Eircom'un toptan ve perakende kolları arasında hizmet transferlerin fiyatları)
- iv) Maliyet muhasebesi sisteminde gelişmiş raporlama olanaklarının kullanımı (Comreg'in kolay takip edebileceği gelişmiş raporlama formatları)

Bu düzenlemelerin henüz etkin rekabetin yerleşmediği toptan piyasalarda düzenlemelerin etkinliğini arttırması ve getirilen yükümlülüklerle uyulduğunun takip edilmesini kolaylaştırması beklenmektedir.

Geleneksel ve Çok Yüksek Hızda Genişbant Şebekeleri İçin Devlet Yardımı

İspanya Sanayi Bakanlığı, en az 1 Mbps indirme hızına sahip geleneksel genişbant şebekeleri ile 50 Mbps'nin üzerinde bir indirme hızına sahip "çok yüksek hızda genişbant şebekeleri"nin kurulmasında piyasadaki oranın altında bir faiz oranı ile 200 milyon Avro kredi sağlayabilmektedir. Bu devlet yardımı, Avrupa Komisyonuna bildirilmiştir ve Komisyondan onay beklenmektedir. Anılan devlet yardımı için başvurulması uygun olan projeler ve başvuru koşulları aşağıdaki tabloda özetlenmektedir.

Tablo: Genişbant Şebeke Kurulumunda Devlet Yardımı

Genişbant Şebekesi	Uygunluk Kriteri	Koşullar
Geleneksel	<ul style="list-style-type: none">Asgari 1 Mbps (indirme) ve 256 kbps (yükleme) hızına sahip olması gerekmektedir.20 bin kişiden az nüfusa sahip kırsal ve izole bölgelerde şebeke kurulması gerekmektedir.	<ul style="list-style-type: none">Asgari hız için perakende genişbant erişim ücreti 18 aylık bir dönem için aylık 25 Avro'nun üstünde olmayacaktır.En az 7 yıl boyunca etkin toptan erişim sunulacak ve ücretler, İspanya düzenleyici kurumu CMT'nin benzer hizmetlerde EPG'ye sahip işletmecilere getirdiği yükümlülüklerle paralel olacaktır.

Çok Yüksek Hızda	<ul style="list-style-type: none">- 50 Mbps asgari indirme hızına sahip olması gerekmektedir.- Yeni nesil erişim (NGA) ve yeni nesil omurga şebekesini de ihtiva etmektedir.- 2010 ile 2012 arasında uygulanacaktır.- Mevcut durumda sunulan hizmetlerin tüketicilerin ihtiyaçlarını karşılamadığı, "Beyaz" yeni nesil erişim bölgelerinde izin verilmektedir. Bakanlık tarafından, izin verilmeyen belediye bölgelerinin listesi duyurulacaktır.	<ul style="list-style-type: none">- Pasif altyapı da dâhil olmak üzere, en az 7 yıl boyunca etkin toptan erişim sunulacaktır.
------------------	--	---

Yeni Nesil Omurga Şebekesi Kurulmasında Bölgesel Yardım

Özerk La Rioja'nın bölgesel hükümeti 31 Ağustos 2010 tarihine kadar, 55 belediye bölgesinde mevcut bakır şebekesinin yerine yeni nesil şebeke kurulmasına ilişkin kamu kaynaklarından yardım sağlanmasına ilişkin olarak kamuoyu görüşü almaktadır.

İlgili bölgelerde halihazırda temel bir genişbant şebekesi mevcuttur ve yardım hususunun Avrupa Komisyonu tarafından ayrıca değerlendirilmesi gerekmektedir.

Kamuoyu görüşü alınması halihazırda ilgili belediye bölgelerinde kurulmuş şebekeler ile 3 yıl içinde kurulması planlanan şebekelere ilişkin bilgi talebine yöneliktir.

Yardıma alacak şirket, kamu satınalma prosedürü çerçevesinde seçilecek ve en az yedi yıl boyunca hem aktif hem de pasif toptan şebeke hizmetlerini sunacak şekilde açık erişim yükümlülüğüne tabi olacaktır.

30 Mbps Hızının Üzerindeki Toptan Genişbant Erişiminin Düzenlenmesi

Avrupa Komisyonu, İspanya düzenleyici kurumu CMT'nin Ethernet tabanlı yeni bir toptan genişbant erişim hizmeti önerisi üzerine yaptığı değerlendirmede, toptan genişbant erişim piyasasındaki yükümlülüklerin 30 Mbps'ye kadar olan hizmetlerle sınırlandırılmasının, Telefonica'nın alt perakende piyasayı ele geçirmesine sebep olabileceğini belirtmiştir. Bu kapsamda Komisyon CMT'den, 30 Mbps hızının üzerindeki toptan genişbant erişim hizmetlerine ilişkin yükümlülük getirilip/getirilmemesi hususunu tekrar gözden geçirmesini talep etmiştir.

Sabit Sonlandırma Ücretlerinin Belirlenmesindeki Maliyet Muhasebesi Yöntemi

CMT, Telefonica'nın sabit sonlandırma ücretlerinin belirlenmesine ilişkin olarak, geçtiğimiz aylarda Avrupa Komisyonuna, zaman esaslı arabağlantı ücretlerini, belirli düzeltmelerin yapıldığı yukarıdan aşağıya (top-down) tam dağıtılmış maliyet modeli ile, kapasite esaslı arabağlantı ücretlerini ise aşağıdan yukarıya uzun dönem ortalama artan maliyet modeli ile (BU-LRIC) denetlemeyi teklif etmiştir.

CMT, sabit sonlandırma ücretlerine yönelik bir BU-LRIC modeli geliştirmemiş ancak Avrupa Komisyonuna yukarıdan aşağıya bir LRIC model üzerinde çalıştığını belirtmiştir.

Avrupa Komisyonu ise CMT'ye, sabit ve mobil sonlandırma ücretlerine ilişkin 2009 yılı Tavsiyesi ile;

- Etkin maliyetlerin aşağıdan yukarıya bir LRIC modeli temelinde değerlendirilmek zorunda olduğunu, bununla birlikte, yukarıdan aşağıya bir yaklaşım ile de harmanlanabileceğini ve,
- Geçiş sürecinin (1 Temmuz 2014'e kadar) sadece istisnai koşullarda ve sınırlı kaynağa sahip ulusal düzenleyici kurumlar için söz konusu olabileceğinin,

hükme bağlandığını hatırlatmıştır.

Bu kapsamda, Avrupa Komisyonu sabit sonlandırma ücretlerinin belirlenmesindeki maliyet muhasebesi yöntemine ilişkin olarak CMT'ye, 2012 yılı sonuna kadar, etkin bir işletmecinin cari maliyetlerine dayanan bir aşağıdan yukarıya pür uzun dönem artan maliyet (BU-LRIC) modeli ile belirlenmesi yönünde baskı yapmaktadır.

CMT'nin Telefonica'nın Yukarıdan Aşağıya LRIC Muhasebe Modelini Gözden Geçirmesi

1999 yılından beri Telefonica'nın düzenlemeye tabi hizmetlerine ilişkin maliyet muhasebesi tarihi, cari ve aynı zamanda uzun dönem artan maliyetleri de kapsayan çok standartlı bir yaklaşıma dayanmıştır. CMT 2006 yılında LRIC maliyet muhasebesi ilkelerini belirlemiş ancak bu standarda uygun şekilde muhasebe verilerinin sunulabileceği bir sistem tam anlamıyla geliştirilememiştir.

Bu çerçevede CMT, Telefonica'dan yukarıdan aşağıya LRIC muhasebe modeline ilişkin teklifinde gerekli değişiklikleri yaparak 15 Kasım 2010 tarihine kadar tamamlamasını talep etmiş ve aşağıdaki koşulları iletmiştir.

- Varlıkların amortismanı, yerel ağı ayrıştırılmasını etkileyecek şekilde şebeke erişim maliyetlerinde artışla sonuçlanmamalıdır.
- Artan (incremental) olmayan değişken ve sabit maliyetlerin dağıtımı yapılmalıdır.
- Evrensel hizmet ve düzenlemeye tabi toptan hizmetler için gerçekçi bir potansiyel talep tahminine dayanarak etkin bir şebekenin aşırı kapasite maliyetleri düzeltilmelidir.
- Belirli sayıda ilgili toptan ve perakende hizmetler kapsamında revize edilmiş modelin ileriye dönük uygulaması örneklendirilmelidir.

Telefonica'nın Toptan Kiralık Hatlar Referans Teklifinin İncelenmesi

CMT, Telefonica'nın kiralık hatlar toptan sonlandırma ve trunk segmentlerine ilişkin referans tekliflerinde değişiklik yapılmasını önermektedir. Bu öneri ile söz konusu iki farklı referans teklif tek bir referans teklif haline getirilmekte, önemli oranda fiyat indirimleri gerçekleştirilmekte ve ilk defa olmak üzere dokuz denizaltı trunk hattının regüle edilmesi söz konusu olmaktadır.

Önceki dönemlerde Telefonica kiralık hatların sonlandırma segmentine (hem geleneksel hem de Ethernet) ilişkin piyasada ve kiralık hatların trunk segmentindeki 10 denizaltı hattına ilişkin piyasada etkin piyasa gücüne sahip işletmeci olarak belirlenmiştir.

Konuya ilişkin kamuoyu görüşü alınması işlemi Eylül ayı ortalarına kadar devam edecek olmakla birlikte, kiralık hatların toptan sonlandırma segmentine ilişkin piyasada CMT'nin önerdiği fiyat indirimlerine aşağıdaki tabloda yer verilmektedir.

Tablo: Kiralık Hatların Toptan Sonlandırma Segmentine İlişkin Olarak Önerilen Fiyat İndirimleri

Kiralık Hatların Sonlandırma Segmenti	Devre	Önerilen Fiyat İndirimi (%)
Geleneksel	2 Mbps	30
	34 Mbps	20
	155 Mbps	40
Ethernet	Ethernet (10 Mbps)	24.88 – 26.88 (Mesafeye göre değişmektedir.)
	Fast Ethernet (100 Mbps)	35.16 – 44.55 (Mesafeye göre değişmektedir.)
	Gigabit Ethernet (1000 Mbps)	35.15 – 44.55 (Mesafeye göre değişmektedir.)

Geleneksel kiralık hatlar için önerilen fiyat indirimleri Telefonica'nın en son maliyet mihasebesi verilerine (2008) ve AB15 ortalama fiyatları ile karşılaştırma yapılmasına dayanmaktadır. Maliyetler, yukarıdan aşağıya tam dağıtılmış cari maliyetlere dayalı bir model esas alınarak hesaplanmıştır.

Kiralık hatların Ethernet sonlandırma segmenti fiyatları ise "perakende eksi" yöntemi ile hesaplanmıştır. CMT, Telefonica'nın perakende Ethernet sunumundaki fiili ortalama gelirini dikkate almış ve 2008 yılı maliyet muhasebesi verileri kapsamında kaçınılmaz maliyetleri bu tutardan düşürmüştür. Bu işlemle bulunan ücretler de bu tür hizmetlerin düzenlendiği ülkelerdeki (Fransa, İrlanda, Norveç ve İngiltere) ücretlerle karşılaştırılmıştır.

Diğer taraftan, bazı durumlarda Telefonica bağlantıyı alternatif bir işletmecinin POP noktasından kendi santraline doğru yapılandırmaktadır. Bu bağlantı, çok sayıda devrenin tek bir noktadan devredilmesine imkân sağlayan yüksek kapasiteye sahip bir link ile gerçekleştirilmektedir. CMT, bu hizmetin fiyatlandırma yapısında değişikliğe gidilmesini ve böylece ekipman, fiber optik bağlantı ve boruların fiyat bileşenlerinin ayrıştırılmasını önermektedir.

Bunun sonucunda bir defaya mahsus olarak alınan bağlantı ücreti geleneksel hatlar için %40, Ethernet hatlar için ise %9 oranında düşmektedir.

Ayrıca CMT, İspanya yarımadası ile Kanarya Adaları'nı birbirine bağlayan denizaltı hattının ortalama ücretinde de %28.3'lük bir indirim yapılmasını öngörmektedir. Söz konusu hat CMT'nin şimdiye kadar fiyatlarını belirlediği tek etkin piyasa gücü hattıdır (denizaltı hattı). Fiyatlar, ayrıştırılmış yerel ağ işletmecilerinin Telefonica'nın trunk bağlantılarını kullanmak suretiyle Kanarya Adaları'nda hizmet verebilmesini sağlayabilecek bir marj tahminine dayanmaktadır.

İspanya Mobil Perakende Piyasası

2010 Mart ayı sonu itibariyle İspanya mobil perakende piyasasında işletmecilerin abone sayıları ve pazar payları aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Tablo: İspanya Mobil Perakende Piyasasında İşletmecilerin Abone Sayıları ve Pazar Payları

İşletmeci	Abone Sayısı	Pazar Payı (%)
Telefonica Moviles (Movistar)	23.728.000	44.2
Vodafone	16.745.000	31.2
Orange	11.552.000	21.5
Yoigo	1.672.000	3.1
TOPLAM	53.697.000	100

Telefonica'ya Bildirim Yapmadan Promosyona Gitmesi Nedeniyle Ceza Verilmesi

CMT Telefonica'ya, promosyon dahilinde ADSL ve ses hizmetlerini paket halinde sunarken marj sıkıştırması yapması nedeniyle 257 bin Avro ve söz konusu promosyon uygulamasını, uygulamaya geçmeden önce CMT'ye bildirmedığı gerekçesiyle 55 bin Avro ceza vermiştir.

Zira, toptan genişbant erişim piyasasında etkin piyasa gücüne sahip işletmeci yükümlülükleri kapsamında Telefonica'nın promosyonlar da dahil olmak üzere perakende genişbant hizmetleri ve paket hizmetlerinin fiyatlarını 15 gün önceden CMT'ye sunması gerekmektedir.

Spektrum Tahsisine İlişkin CMT'nin Görüşleri

İspanya Sanayi Bakanlığının 800 MHz, 900 MHz, 1800 MHz ve 2.6 GHz frekans bantlarının yeniden tahsisi önerisi kapsamında CMT aşağıda sıralanan görüşleri açıklamıştır:

- Söz konusu spektrumun tahsisi prosedürü, sabit-mobil yakınsamasının artırılmasını teminen sabit şebeke işletmecilerine de açık olmalıdır.
- Tüm bantlar ardıl (mevcut durumda öncül bir yetkilendirme gerekmektedir) düzenlemeye tabi olan ikincil (serbest) satış yapılmasına açık olmalıdır.
- Gerektiğinde zorunlu satışı da kapsayacak şekilde spektrumun stok yapılmasını engelleyecek tedbirler alınmalıdır.
- Spektrum verilmesinin zaman ve koşullarına ilişkin olarak işletmecilerin detaylı bilgiye ulaşabilmesi temin edilmeli ve şeffaflık ile ayırım gözetmeme ilkelerinin garanti altına alınabilmesi için güzellik yarışması/açık artırma yöntemleri birlikte kullanılmalıdır.
- 800 MHz ve 900 MHz bantlarında çok daha sıkı uygulanmakla birlikte, tüm bantlar için telsiz genişbant erişimin asgari seviyesi dâhilinde kapsama yükümlülükleri getirilmelidir.
- 3.5 GHz spektrum bandının tahsisi de teknoloji tarafsız bir şekilde gerçekleştirilmelidir.
- Tüm lisanslar tüm bantlardaki spektrumun enterferansa yol açmayan LTE, WIMAX vb. teknolojiler için kullanımına izin vermelidir.
- Tüm yeni ve yeniden tahsis edilmiş frekanslara ilişkin lisanslar mobil erişim ve çağrı başlatma piyasasındaki mevcut yükümlülüklerin devamının sağlanmasını teminen erişim yükümlülüklerini içermelidir.
- 800 MHz ve 900 MHz spektrumu aynı şekilde tahsis edilmeli ve aynı koşullara tabi olmalıdır.

Kablo İşletmecilerinin Spektrum Tahsisine İlişkin Hazırlıkları

İspanya'daki 4 kablo işletmecisi ONO, Euskaltel, Telecable ve R, İspanya hükümetinin 2011 yazında ihaleye çıkması beklenen 800 MHz, 900 MHz, 2.1 GHz ve 2.6 GHz mobil frekans bantları için birlikte teklifte bulunmayı planlamaktadır. Anılan dört işletmeci bu fikri ilk olarak Aralık 2009'da tartışmaya açmışlardır. Söz konusu kablo işletmecilerinin tamamının mobil işletmeciler ile sanal mobil şebeke işletmeciliği (MVNO) anlaşması (Euskaltel, Telecable ve R'nin Vodafone İspanya, ONO ise Movistar ile MVNO anlaşması vardır) olmasına rağmen, bu işletmeciler çoklu oyundan yararlanabilmek maksadıyla mobil hizmetler üzerindeki kontrol kapasitelerini arttırmak istemektedir. Çünkü perakende tarifeler üzerindeki yoğun rekabet nedeniyle MVNO işletmecileri çok daha az kâr sağlamaktadır.

Bununla birlikte, yapılan ihalelerde en yüksek ücreti verenin mi yoksa en hızlı şekilde şebeke kurulumunu taahhüt edenin mi ihaleyi kazanabileceğinin kesin olarak bilinmemesi ve mali açıdan kablo işletmecilerinden çok daha güçlü mobil işletmecilerin mevcudiyeti nedeniyle, kablo işletmecilerinin bu düşüncelerinin hayata geçip geçemeyeceği kesin olarak öngörülememektedir.

Diğer Gelişmeler

Telsiz genişbant işletmecisi İberbanda, İspanya'nın kırsal bölgelerinde ekonomik olarak satın alınabilir yüksek kalitede hizmetler sunma planının bir parçası olarak WIMAX 802.16e şebekesi kurmaktadır. Şebekede Çin'in ZTE firmasından alınan ekipmanlar kullanılmakta ve bu şebeke İberbanda'nın kurduğu ilk mobil WIMAX teknolojisi olma özelliğini taşımaktadır.

İberbanda yerleşik işletmeci Telefonica, mağazalar zinciri El Corte Ingles ve medya devi Grupo Prisa'nın mülkiyetinde olan bir firmadır ve sabit WIMAX teknolojisini kullanarak

Andalucia, Katalonya ve İspanya'nın diğere birçok bölgesinde kırsal internet erişim hizmeti sağlamaktadır. İberbanda tarafından ses hizmetlerinin de sunulabilmesi ve video hizmetleri sunma kapasitesine de sahip olunması, geleneksel telefon ve Kablo TV şebekelerince çok cüzi ölçüde hizmet sunulabilen bölgeler için, söz konusu firmayı çok sayıda hizmeti verebilen kilit bir işletmeci konumuna getirmektedir.

İberbanda, İsrail'in Alvarion firmasının 3.5GHz sabit WIMAX ekipmanını kullanmakla birlikte, 2009 yılının başında ZTE ile de sözleşme imzalayarak iki yıl içerisinde 500 baz istasyonunun kurulması konusunda anlaşmıştır. Şubat 2010 tarihi itibarıyla Alvarion, İberbanda firması için 1000 BreezeMAX baz istasyonu kurduğunu açıklamıştır.

Telefonica'nın daha popüler bölgelerde yüksek gelirli müşteriler için görece olarak daha pahalı 3G/3.5G mobil genişbant hizmetler sunmaya odaklanmış olması nedeniyle, İberbanda'nın harcama seviyesi çok daha düşük tüketicilere aynı hizmetleri verebilmek için mobil WIMAX teknolojisini kullanmak istemesi anlam kazanmaktadır.

Uzun mesafeler için sahip olduğu spektral etkinlik/verimliliğinin daha yüksek olması da kırsal bölgelerde WIMAX şebekelerinin kurulmasını 3G/3.5G veya 4G LTE platformlarına oranla maliyetler açısından daha etkin kılmaktadır. Bu durum, kullanılabilir spektrumdan daha fazla faydalanılabilmesi ve kırsal alanlarda kapsama sağlanması açısından daha az baz istasyonu ve transmisyon hattı kurulması anlamına gelmektedir.

2009 yılı sonu itibarıyla %25'in çok az altında ve Batı Avrupa ortalamasından aşağıda olan bir yaygınlık oranına sahip olunması ve kırsal bölgelere hizmet götürülmesinin çok yavaş ilerlemesi piyasanın gelişimi açısından önemli bir problem oluşturmaktadır. Bu kapsamda, İberbanda'nın kırsal bölgelerde mobil WIMAX şebekesi kurmasının hem kırsal bölgelerde hem de genel anlamda yaygınlık oranını artırması beklenmektedir.

KPN M2M Hizmeti ile Kurumsal Veri Pazarını Hedefliyor

Hollanda'daki yerleşik telekom işletmecisi Royal KPN'nin hâlihazırda boş olan 450MHz spektrumunu kullanan bir kablosuz makineden makineye (M2M) veri transferi platformu geliştirmekte olduğu bildirildi. Şirketin yeni şebekeyi kullanarak çok yüksek hızlarda ve güvenli bir şekilde veri transferi yapan kamu hizmetleri gibi iş alanlarını hedef aldığı belirtildi.

KPN'nin iş hizmetleri bölümündeki daha kuvvetli artışa rağmen müşteri odaklı operasyonlarında nispi bir azalış gözlenmektedir. Bu yüzden M2M'ye yapılan bu yatırımın zamanlamasının iyi olduğu ve şirketin bu alandaki gücünü arttıracığı görülmektedir. KPN radyo ve televizyon yayın grubu Nozema'yı 2006 yılında satın aldığından çok uzun zamandır boş olan ve daha önce analog hücreli telefonu sunmak için kullanılan 450 MHz bandının kullanım hakkıyla birlikte çeşitli spektrumların kullanım hakkını da elde etmiş oldu.

Telecompaper KPN'nin bir CDMA450 şebekesini Hollanda'nın her tarafında hayata geçireceğini duyurdu. Bu durum şirkete elektrik, su, gaz, ulaşım ve lojistik şirketleri, kamu kurumları ve hatta hastaneler gibi temel ulusal ve bölgesel hizmetlere erişim fırsatı vermektedir. Ancak bu rapor şirket tarafından henüz doğrulanmamıştır.

Temelde M2M temelli hizmetler kablolu ve kablosuz cihazların olay bazlı veriyi alma ve değiştirme ve onu neredeyse spontane analiz için anlamlı bilgiye dönüştürmesini mümkün kılmaktadır. Bu durum özellikle yatırımı izlemeyi sürdürmeye ihtiyaç duyan işler için faydalıdır. Buna güzel bir örnek yoğun bir alışveriş merkezindeki otomatik satış makinesi olabilir. Bu makine kablosuz olarak bir M2M şebekeye bağlıdır. Stok

seviyesindeki herhangi bir azalma sürekli izlenebilmekte ve herhangi bir arıza mobil telefon ya da benzer bir kablosuz cihaz vasıtasıyla (PDA gibi) çok kısa bir sürede bakım teknisyenine bildirilmektedir.

Boş 450MHZ spektrumu M2M hizmetleri için oldukça maliyet etkin bir çözüm görünümündedir. Daha az baz istasyonlarını ihtiva eden daha düşük bant genişlikleri daha yüksek sinyal değişimlerinin sağlamaya ihtiyaç duymakta ve her halükarda KPN Nozema'dan kendisine intikal eden transmision demirbaşının bir kısmını kullanabilecektir (şirket satın aldığı bu demirbaşların bazılarını anti-rekabet gerekçelerinden dolayı satmak zorunda kalmıştı).

M2M hizmetleri artan bir şekilde SMS yönlüdür ve SMS trafiğini işlemenin nispeten düşük maliyeti planın lehine bir diğer önemli husustur. Bu durum KPN'nin M2M müşterilerine kendileri bir özel veri şebekesi kurması ya da GSM/W-CDMA şebekeleri kullanmasıyla gerçekleşecek maliyetlerden daha azını sunma imkânı vermektedir.

KPN sabit hat ve mobil hizmetlere azalan ilgiden dolayı Hollanda iş pazarındaki yayılımını arttırmak istemektedir. Şirketin CDMA450 şebekesinin GSM ve W-CDMA şebekeleri ile birlikte çalışması oldukça düşük bir ihtimaldir. Ancak yukarıda otomatik satış makineleri örneğinde olduğu gibi iş müşterilerinin iletişim ihtiyaçları için her iki platforma da erişim sağlaması için büyük bir fırsat bulunmaktadır.

Tele2 BBNed'in Alınmasıyla Hollanda Pazarındaki Yayılımı Sürdürüyor

İsveçli telekom işletmecisi Tele2 BBNed Grup'u yerleşik işletmeci Telekom İtalya'nın Hollanda operasyonları için kullandığı BBNed Grubu bir kısmı peşin olarak 65 milyon Dolara satın aldı. Halihazırda Hollanda'da pek çok alanda hizmet veren Tele2 BBNed'in sabit hat altyapısı ve mobil lisansı (Nisan 2010 tarihinde yapılan en son mobil spektrum ihalesinde alınan) ile Hollanda pazarındaki konumunu güçlendirmeyi hedeflemektedir.

Telecom İtalia'nın BBNed'i elinden çıkarmasının en önemli nedeni şirketin iç pazara yönelme yönündeki stratejisinin bir tezahürüdür. Şirket ayrıca Almanya operasyonlarını yürüttüğü şirketi de elden çıkarmıştır. Ayrıca şirketin Hollanda pazarında çok düşük karlılık oranlarıyla çalışması şirketin BBNed'e olan ilgisini azaltmıştır.

Aslında Tele2 son üç yılda Batı Avrupa'daki pek çok varlığını elden çıkarmıştır. Ancak Hollanda pazarında yaşanan bu satın alma şirketin pazardaki hakim şirketleri zorlamayı hedef alan daha geniş bir stratejinin parçasıdır.

Tele2, Nisan 2010 tarihinde 2.6GHz frekans bandında bir mobil lisansı aldıktan sonra Temmuz 2010 tarihinde Hollanda'da bir LTE test şebekesini kullanmaya başlamıştır. Şirketin Diemen ve Amsterdam'daki deneme şebekelerinin 100Mbps hızlara kadar bağlantı hızlarına ulaşabilmesi beklenmektedir. Ayrıca Temmuz 2010 tarihinde, Hollanda düzenleyici kurumunun Ziggo ve UPC Netherlands'ın analog TV paketlerini toptan satış temelinde diğer işletmecilere satmasını gerekli kıran direktifinden sonra Tele2 kablo işletmecisi Ziggo'nun analog TV paketlerinin tekrar satışına yönelik bir anlaşmaya varmıştır.

BMI Tele2'nin Hollanda'daki yayılma stratejisinin işletmeci için önemli sonuçları olacağını öngörmektedir. Pazardaki üç büyük mobil işletmeci ve diğer 47 MVNO ile birlikte Tele2 oldukça rekabetçi bir pazardaki müşteri temelini arttırmaya çalışmaktadır. BMI BBNed'in müşteri temelini arttırmak için alınmasıyla birlikte sağlanan önemli bir çapraz-satış fırsatına sahip olacağını öngörmektedir. BBNed halihazırda 165.00 müşteriye toptan satış ve perakende sabit-hat ve genişbant hizmetleri sunmaktadır. Tele2, 383.000 mobil abonesine mobil ADSL temelli sabit hat hizmetlerini kullandırmak için fırsat yakalarken mobil hizmetlerini de bu müşterilerine çekici paketler içinde yaymak için hevesli davranacaktır.

OTE Paket Servis Hizmetleri Durdurdu

Yunanistan'ın yerleşik işletmecisi OTE, rakipleri olan alternatif operatörlerin şikayetleri sonrası, ülkenin telekomünikasyon düzenleyici kurumunun (EETT- Telekomünikasyon & Posta Komisyonu) kararıyla paketlenmiş hizmetler uygulamasını şimdilik durdurdu. Analistler, ülkenin içinde olduğu ekonomik kriz düşünüldüğünde, özellikle paketlenmiş servis hizmetleri sunulmasının adil rekabeti destekleyeceği, abonelere büyük seçim imkânı ve tasarruf sağlayacağını düşünmektedir.

Ulusal düzenleyici kurum, Telekomünikasyon & Posta Komisyonu EETT, OTE'nin etkin piyasa gücüne sahip işletmeci olması nedeniyle önceden izin almasının gerektiğini belirterek; mobil, genişbant ve sabit hat servislerini içeren altı paket servis hizmeti hakkında durdurma kararı verdi. OTE'nin rakipleri Hellas Online, ForthNet ve Wind Hellas; yerleşik işletmeci tarafından paket servislerde uygulanan indirim oranları nedeniyle haksız rekabet uygulandığı gerekçesi ile düzenleyiciye şikayette bulundular. OTE; bu kararı uygulamaması halinde, günlük 100.000 AVRO ceza ile karşı karşıya bulunuyor.

Analistlere göre; EETT'in paket servisler hakkındaki endişelerine rağmen, paket servislerin sunulması operatörlere önemli ölçüde büyüme potansiyeli sağlarken müşterilere de daha fazla seçenek sunmaktadır. Paket servislerin avantajları, hükümetin kemer sıkma politikası içinde giderlerini azaltmak isteyen aboneler tarafından fazlaca ilgi görmekte. OTE, düzenleyicinin bu kararını, ekonomik darboğazdaki abonelerin düşük fiyatlı servislere erişiminin kısıtlanması nedeniyle eleştirdi.

Hellas Online Kayıpları Azalıyor

Genişbant operatörü Hellas Online (HOL) tarafından; 2010 yılının ilk altı ayında geçen yılın aynı dönemine göre kayıpların vergi hariç 24,3 milyon AVRO'dan 18,4 milyon AVRO'ya gerilediği, altı aylık FAVÖK oranının ise 2009 birinci çeyreğine göre (2,8 milyon AVRO) 22,9 milyon AVRO'ya yükseldiği duyuruldu. Çoğunluk hisseleri Vodafone'a ait olan ve 45.000 HOL/Vodafone abonesini hedefleyen ortaklık tarafından sunulmaya başlanan internet, sabit telefon ve mobil servislerin paket hizmetleri nedeniyle bu sonuçların alındığı firma tarafından belirtildi.

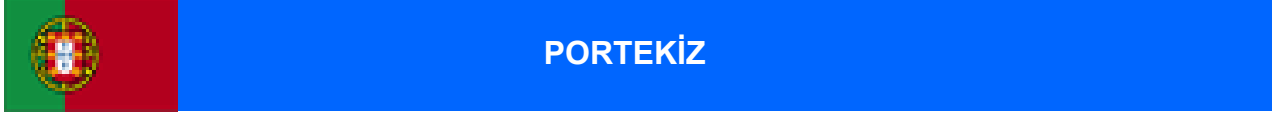
FİNLANDİYA

DNA'nın 2010 yılı ilk yarısındaki net karı FAVÖK (faiz, vergi ve amortisman öncesi karı) kadar

Alternatif telekom şirketi DNA Finlandiya'nın raporuna göre, 30 Haziran 2010 tarihi itibarı ile sona eren altı aylık mali sonuçları, önceki yılın aynı dönem net karının iki katından daha fazladır. 2010 yılının ilk yarısındaki 12 milyon Avro'nun ilerisinde olarak, şirketin 2010/11 mali yılı ilk yarısındaki net karı 28 milyon Avro (37 milyon ABD Doları) olarak gerçekleşmiştir.

Bu arada gelirler de yıllar itibarı ile %2,5 artış ile 328 milyon Avro'ya, faiz, vergi ve amortisman öncesi karı (FAVÖK) ise %34,4 dalgalanma ile 94 milyon Avro'ya yükselmiştir. 2009 yılının aynı periyodunda 88 milyon Avro olan sermaye masrafı, 2010 yılının ilk altı ayında toplam 45 milyon Avro seviyelerinde kalmıştır.

Operasyonel açıdan bakıldığında DNA tarafından, 2009 yılı Haziran sonu 215.000, 2010 yılı Haziran sonu 182.000'e gerileyen sabit hat ses bağlantısındaki devam eden düşmeye karşın, mobil ses abonesi 2.060.000 olarak rapor edilmiştir.

Numara Taşınabilirliği Artmaya Devam Ediyor.

Portekiz'de Ağustos ayı sonu itibariyle taşınan toplam numara sayısı 1.618.053'e ulaşmıştır. Bu rakamın 1.268.039'u sabit telefon hizmeti numaraları iken, 348.598'i ise mobil telefon hizmetine, 1.416'sı ise coğrafik olmayan hizmetlere ilişkin numaralar olarak açıklanmıştır.

Numara Taşınabilirliği sabit şebekelerde 30 Haziran 2001 tarihinden itibaren, mobil şebekelerde ise 01 Ocak 2002'den beri uygulanmaktadır.

Tablo: Taşınan Mevcut Numara Sayısı (Ağustos 2010 sonu)

	Taşınan Numara Sayısı	Aylık Değişim		Yıllık Değişim	
		(+/-)	%	(+/-)	%
Sabit Telefon Hizmetleri	1.268.039	16,997	1,36%	181,509	16,71%
Mobil Telefon Hizmetleri	348.598	3,854	1,12%	75,658	27,72%
Coğrafik Olmayan Diğer Hizmetler	1.416	24	1,72%	417	41,74%
Toplam	1.618.053	20,875	1,31%	257,584	18,93%

Tablo: Taşınan Numara Sayısı (Ağustos 2010 sonu)

	Taşınan Numara Sayısı	Aylık Değişim		Yıllık Değişim	
		(+/-)	%	(+/-)	%
Sabit Telefon Hizmetleri	1.818,028	30.021	1,68%	362.656	24,92%
Mobil Telefon Hizmetleri	517.479	9.945	1,96%	130.952	33,88%
Coğrafik Olmayan Diğer Hizmetler	1.689	20	1,20%	524	44,98%
Toplam	2.337.196	39.986	1,74%	494.132	26,81%

Bravesensor Şirketine BWA Sistemleri İşletim Yetkisi Verildi.

Portekiz düzenleyici kurumu ANACOM, 5 Ağustos 2010 tarihli kararı ile BRAVESENSOR - Unipessoal Ltd Şirketine Genişbant Kablosuz Erişim hizmeti (BWA) işletimine ilişkin frekansları ve kullanım haklarını kapsayan yetkilendirmeyi yapmıştır.

AVUSTURYA

“05” kodu ile başlayan coğrafi olmayan numaralara yapılan çağrıların fazla ücretlendirilmesi

Avusturya telekomünikasyon düzenleyici otoritesi “05” kodu ile başlayan coğrafi olmayan numaralara yapılan çağrıların aşırı ücretlendirilmesini engellemek üzere düzenleme yapmaktadır. Avusturya düzenleyici kurumu RTR'nin Başkanı Georg Serentschy, “05” kodu ile başlayan numaralara doğru yapılan aramaların yüksek ücretleri nedeniyle bir süredir tüketicilerden şikâyetler aldıklarını ve tüketicilerin bu hizmetlerin ücretlendirilmesinden de haberdar olduklarını bildirmiştir. İşletmecilerin bu konuda değişiklik yapmaları hususunda defaatle uyarılmalarına rağmen, Kurum işletmecilerin hiçbir girişimde bulunmadıklarını ifade etmiştir. Bu nedenle 2009 tarihli “Haberleşme Parametreleri, Ücretler ve Katma Değerli Hizmetler Yönetmeliği”nde değişikliğe gidilerek tüketici menfaatlerinin korunabilmesini teminen tüm işletmecilere şamil olmak üzere düzenleme yapılmasına karar verilmiştir. Bu çerçevede “05” kodlu numaralara doğru yapılan çağrılarda sabit numaralardan farklı bir ücretlendirme söz konusu olduğunda bilgilendirme yapılacaktır. Örnek olarak aboneler aylık 1000 dakika ücretsiz konuşma paketi olan bir tarife seçmişlerse, bu durumda “05” kodu ile başlayan numaralara yapılacak aramaların bu pakete dâhil olmadığı ile ilgili bilgilendirilecektir.

“05” kodu ile başlayan numaraların ya da özel şebekelerin kullanım amacı genel itibarla, birden fazla lokasyona sahip olan şirketlere birçok avantaj sağlamaktadır. Böylece Avusturya’nın herhangi bir yerinden arayan bir tüketici, şirkete tek ve aynı numaradan erişebilmektedir. Çünkü sabit numaraların aksine, “05” kodu ile başlayan numaralar belirli bir coğrafi lokasyonla sınırlı değildir.

Buradaki en önemli eleştiri “05” kodu ile başlayan numaralara doğru yapılan aramaların düzenlenmesinin çok zorlayıcı nitelikte olduğu yönündedir. Çünkü bu düzenleme, yakın gelecekte bu aramaların sabit ya da mobilden mi olduğuna bakılmaksızın ücret konusunda zorunlu bilgilendirme yapılmasını gerekli kılmaktadır.

Bahse konu yönetmeliğe ilişkin değişiklik önerisi 13 Eylül 2010 tarihine kadar Kurumun internet sitesinde kamuoyu görüşlerine açık olarak kalacaktır. Yeni düzenlemenin Ekim ayında yürürlüğe girmesi bekleniyor.

Belgacom, Avrupa Tıbbi Teknoloji Teşkilatına Katılıyor

Belgacom, COCIR’a (European Coordination Committee of the Radiological, Electromedical and Healthcare IT Industry-Avrupa Radyoloji Elektromanyetik ve Sağlıkta IT Kuruluşları Derneği) katılma kararını açıklamıştır. Uzun yıllardır sağlık hizmeti sektöründeki gelişmeleri takip ettiğinden başka bir sağlık hizmeti ve üyesi olduğu IT şirketlerine sesini katmak amacıyla COCIR’a katılmaktadır. Sağlık sektörü, kullanıcı adına yaratıcı iş değerleri gelişiminin takip edildiği Belgacom’un ICT değerlerinin kullanıldığı yerde anahtar alanların birisi olarak görülmektedir. Belgacom, eSağlık çözümlerinde Belçikalı paydaşlarına etkin bir şekilde destek vermektedir. COCIR’a katılma, Belgacom’a sağlık hizmetinde iletişim ve önemli bilgi kaynağını sağladığı gibi aynı zamanda Avrupa Birliği seviyesinde haberleşmesine yardımcı olacaktır.